

Svar på skriftligt spörsmål SSS 89/2022 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att upplysa konsumenten om ursprungslandet för råolja som raffinerats till bränslen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 89/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Pia Kauma /saml:

Hurdana åtgärder ämnar regeringen vidta för att upplysa konsumenterna om ursprungslandet för bränslen vid tankningsställen på bensinstationer, och

hur ämnar regeringen öka transparensen vad gäller ursprunget för den råolja som raffinerats till bränslen för konsumenter?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Arbets- och näringsministeriet har ingen kännedom om lagstiftning om ursprunget på råolja vare sig på nationell eller internationell nivå. Det är svårt att förutsätta att bränsledistributörer ska ange ursprunget för produkterna, eftersom det i bränslecisternerna på bensinstationer finns produkter från flera olika partier. Det är däremot möjligt att begära en årlig sammanfattning av råvaruinköp av partiförsäljare av bränslen.

Enligt den produktgrupp vid Försörjningsberedskapscentralen som frågan gäller är de bränslen som säljs på bensinstationer blandningar av flera komponenter. Bränslen tillverkas av flera olika råoljepartier, andra insatsvaror och förnybara material. För närvarande har marknadsföringsföretagen ingen möjlighet att kontrollera bränslenas ursprungsland, eftersom det kan finnas flera olika ursprungsländer i samma bränsleparti.

I avsaknad av lagstiftning har den översyn som gäller spörsmålet fokuserats på konsumentskyddsperspektivet. Konsumentombudsmannen övervakar att konsumentskyddslagstiftningen följs. Om konsumentombudsmannen konstaterar att en näringsidkare inte iakttar kraven i lagstiftningen, kan hen vidta åtgärder enligt konsumentskyddslagen för att rätta till situationen.

I EU-lagstiftningen finns det endast få bestämmelser om information om ursprungslandet för konsumtionsvaror (med undantag av livsmedel), såsom bränslen som tillhandahålls för konsumenter. I 6 § i konsumentskyddslagen (38/1978) förbjuds lämnande av osann eller vilseledande information till exempel om produktens ursprung. Det är obligatoriskt att ange ursprungslandet för en konsumtionsvara, om den information som inte lämnats är väsentlig för fattandet av ett välgrundat köpbeslut och på så sätt eller sannolikt kommer att leda till att genomsnittskonsumenten fattar ett köpbeslut som denne inte annars skulle fatta. Man kan alltid välja att frivilligt ange ursprungslandet för konsumtionsvarorna. Ansvar för informationen som lämnas om en konsumtionsvara ligger hos den som marknadsför produkten eller hos den för vars räkning marknadsföringen sker.

År 2013 föreslog Europeiska kommissionen en skyldighet att ange ursprung som i stor utsträckning skulle ha omfattat olika konsumtionsvaror. Förslaget ingick i det så kallade paketet om produktsäkerhet och marknadskontroll. Medlemsstaternas ståndpunkter var starkt fördelade vad gäller den obligatoriska ursprungsmärkningen. Finland beslöt sig slutligen för att motsätta sig den obligatoriska ursprungsmärkningen av konsumtionsvaror.

Helsingfors 21.3.2022

Näringsminister Mika Lintilä